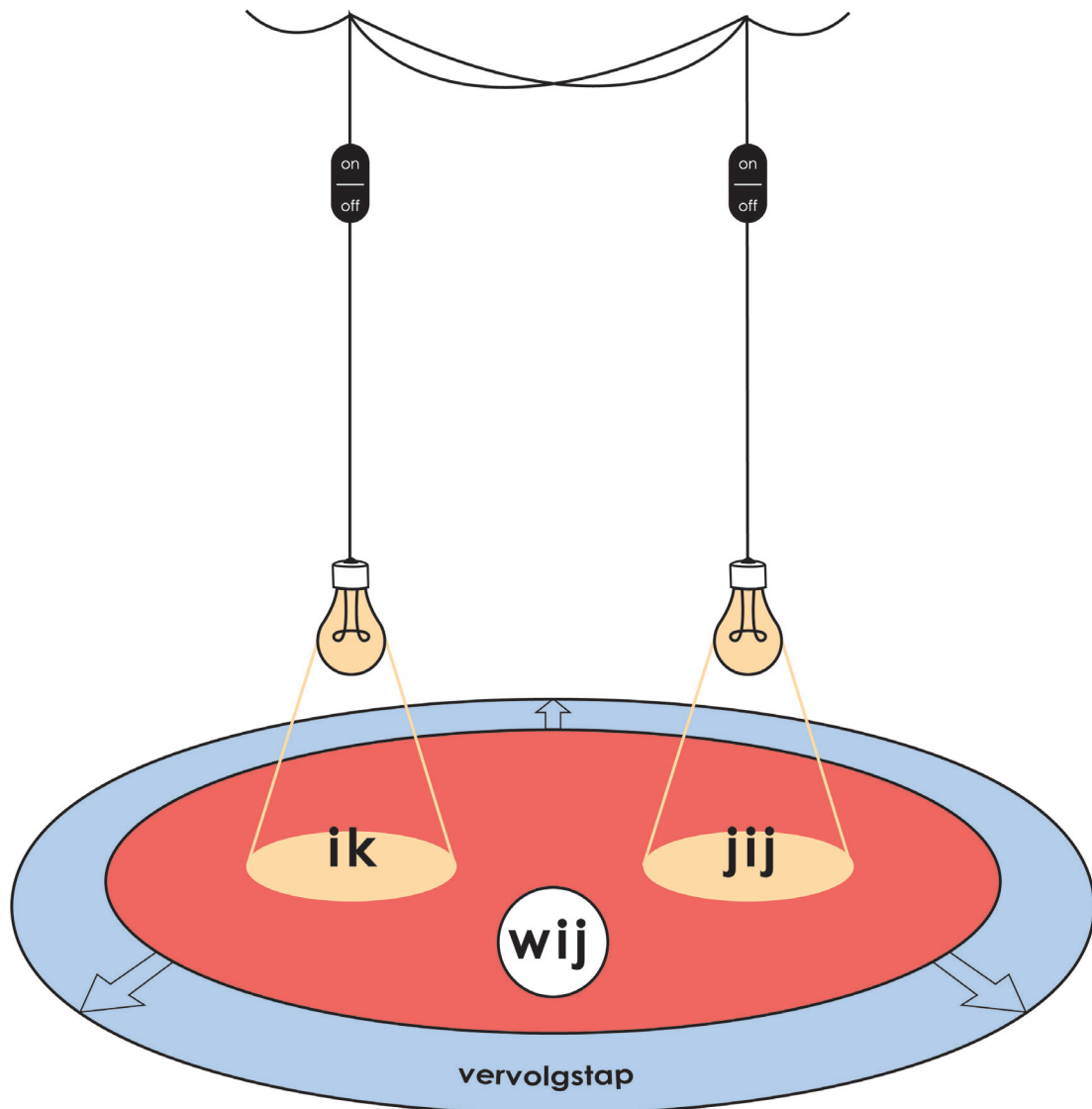

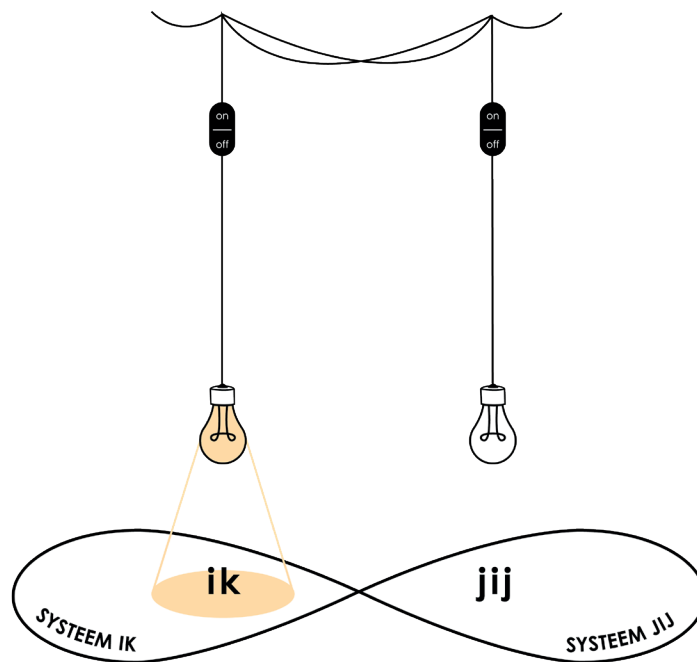
IK JIJ WIJ werkmethode

**Een model om in gesprekken tot effectieve samenwerking te komen.
Een veranderingsproces werkt het best als zoveel mogelijk betrokkenen
het eens zijn over de noodzaak tot een verandering en de beweging
vanuit gezamenlijke grond wordt ingezet.**

IK EN JIJ VERSCHILLENDE PERSPECTIEVEN

In het model hangen boven de IK positie en boven de JIJ positie lampen met een schakelaar. Als professional bedien jij de lichten. Je kunt er bewust voor kiezen om het licht op jezelf of op de ander te zetten.

IK positie in het licht: zelf vertellen

- woorden geven aan jouw plek in de systemen waarbinnen je werkt; positioneren
- woorden geven aan de concrete aanleiding van waaruit je dit gesprek voert*
- woorden geven aan de intentie waarmee je dit gesprek voert
- woorden geven aan wat er in jou omgaat
- woorden geven aan wat je hoopt dat dit gesprek jou brengen zal

***Professional: Ik zie verandering bij uw dochter sinds een paar weken. Ze is stiller, een paar keer onder de les viel ze in slaap en het valt me op dat ze een aantal keer geen brood bij zich had.**

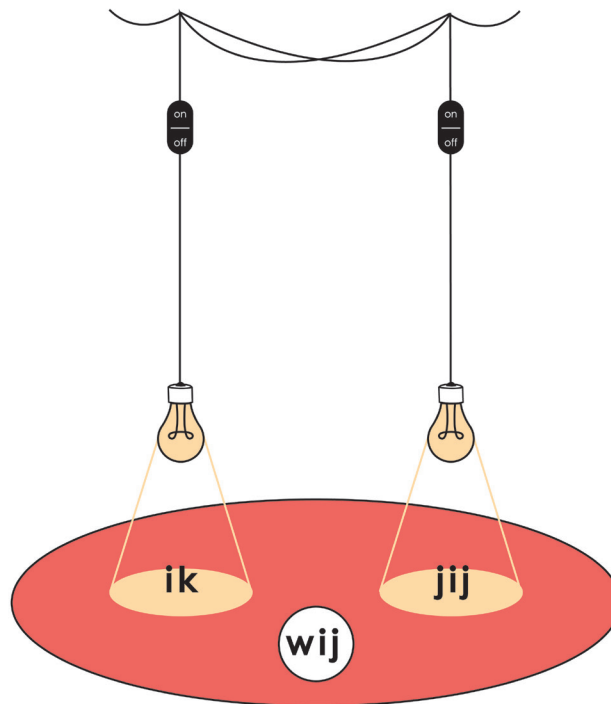
JIJ positie in het licht: vragen stellen

- vragen naar zijn plek in de betrokken systemen*
- vragen naar hoe hij zich verhoudt tot de concrete aanleiding van het gesprek
- vragen naar de intentie van waaruit hij dit gesprek voert
- vragen naar wat er in hem omgaat
- vragen naar wat hij hoopt dat dit gesprek hem brengen zal

***Professional: Welke mensen uit jouw omgeving vinden het nog meer belangrijk dat het goed gaat met je dochter?**

IK en JIJ positie in het licht: bestaansrecht van beide perspectieven

De IK en JIJ posities komen in dit model expliciet naast elkaar in het licht. Elk in hun eigen waardigheid en in feitelijkeheid. Het is het erkennen en bevestigen van het bestaansrecht van beide perspectieven. Je creëert zo ruimte en helderheid tussens de posities.

WIJ POSITIE

In het proces van zichtbaar worden en erkennen van de IK positie en de JIJ positie ontstaat gezamenlijke grond, de WIJ positie. De gezamenlijke grond is gebouwd op daadwerkelijke uitwisseling van zo veel mogelijk relevante feitelijke informatie over de eigen posities. Dit is nodig om een beweging naar de toekomst mogelijk te maken.

Wanneer je als professional denkt dat er, gezien de aanleiding van het gesprek, genoeg informatie is uitgewisseld is het zinvol dat te benoemen en te checken bij je gesprekspartner.

Twee voorbeelden:

Professional: *Jij hebt me veel verteld over hoe jij tegen de situatie aan kijkt en wat er voor jou speelt. Zijn er nog belangrijke zaken voor mij om te weten of voor jou om te vertellen wat jou betreft?*

Professional: *Ik heb je veel verteld over hoe ik tegen de situatie aankijk en wat er wat mij betreft speelt. Heb je daar nog vragen over?*

Het werkt verhelderend en grondend om bovenstaande vragen vooraf te laten gaan door een concrete samenvatting van wat er eerder gezegd is. Essentieel is het besef dat je hier nog niet met een oplossing of een vervolg bezig bent. Je brengt samen in kaart wat er is en wat er speelt. Daarmee bouw je gezamenlijke grond.

Vanuit deze gezamenlijke grond, WIJ Positie kunnen IK en JIJ, vrij en goed geïnformeerd, keuzes maken over een vervolg.

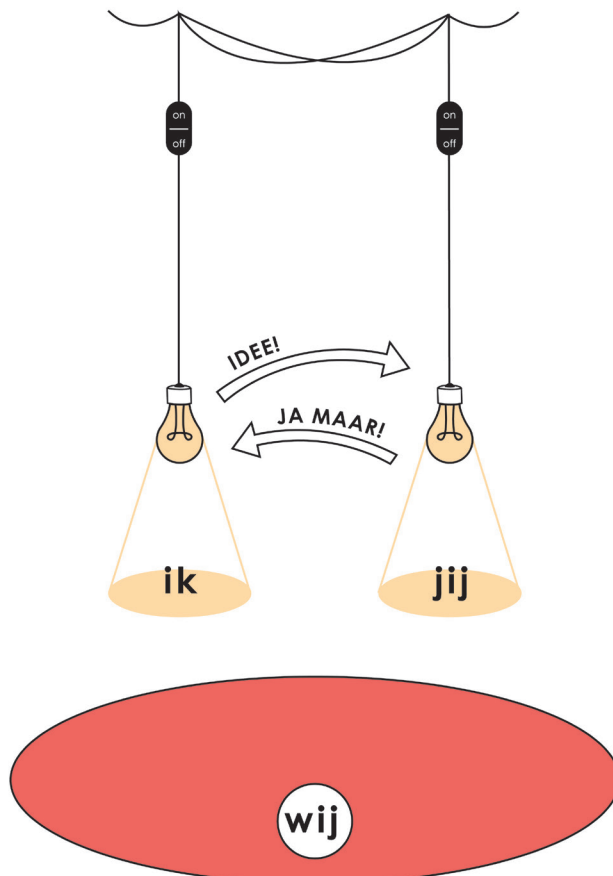
WIJ positie in het licht: gezamenlijke grond onderhouden

- benoemen en checken van beide of meerdere perspectieven
- benoemen en checken van de feiten die helder zijn geworden
- benoemen en checken waar IK en JIJ het met elkaar eens zijn of een gedeelde wens hebben*
- benoemen en checken of er een vervolg moet komen of dat er afgerond kan worden
- benoemen en checken wat zich als vervolg aandient

***Professional: We zijn het er allebei over eens dat er iets moet gebeuren, klopt dat?**

PIJLEN

Om op gezamenlijke grond (WIJ Positie) te blijven, is het goed om te herkennen wanneer je er van weg gaat. Een van de manieren waardoor je weggaat van gezamenlijke grond, is een oplossing van jou bij de ander neer te leggen. Jouw oplossing (PIJL) bij de ander leggen blokkeert de dynamiek van de uitwisseling.

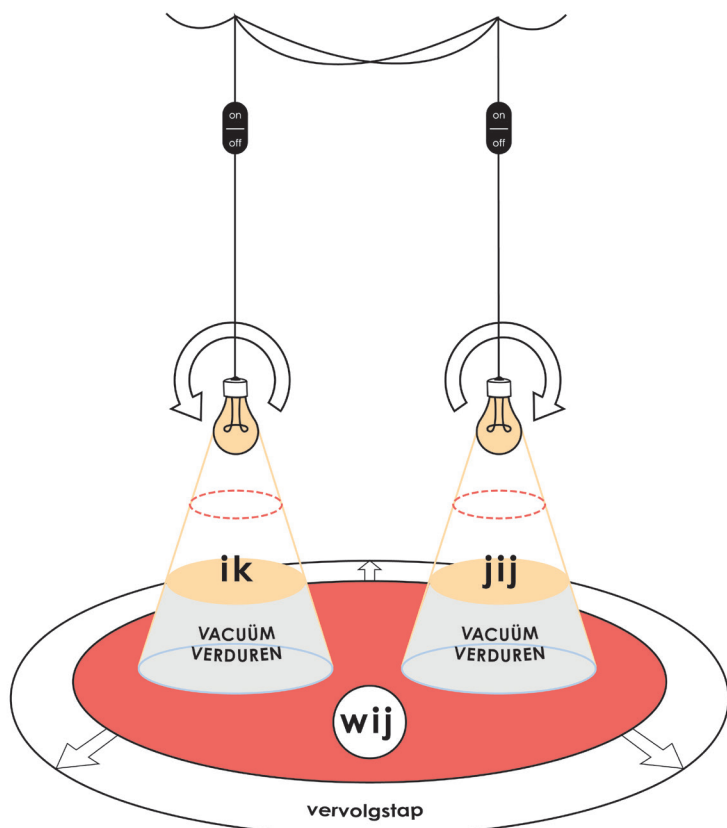
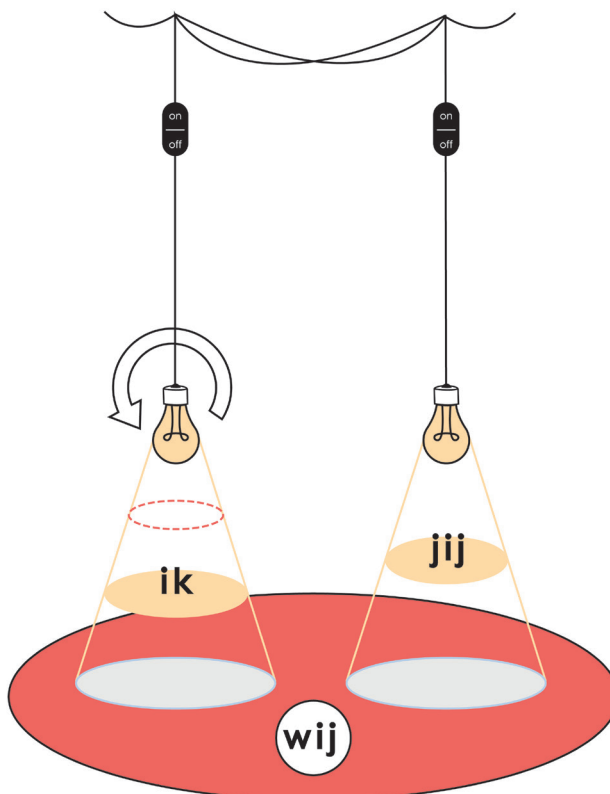

Je kan weer ruimte geven aan de dynamiek door de richting van de pijl om te buigen. Door je intern af te vragen wat jou beweegt om met deze oplossing te komen of door de ander te vragen naar wat hem beweegt om niet mee te gaan in je oplossing. Je vertelt wat jou beweegt of je vraagt naar wat de ander beweegt. Je komt in het hier en nu, met nieuwe feitelijke informatie en je kan elkaar weer horen en zien. Je bouwt hiermee opnieuw aan de WIJ positie. Hetzelfde kun je doen als de ander zijn oplossing jou oplegt.

Professional: U zegt nee dat wil ik niet. Daar heeft u vast een goede reden voor. Vertel...

of

Professional: Ik zeg dit omdat ik me zorgen maak over u.

VACUÛM

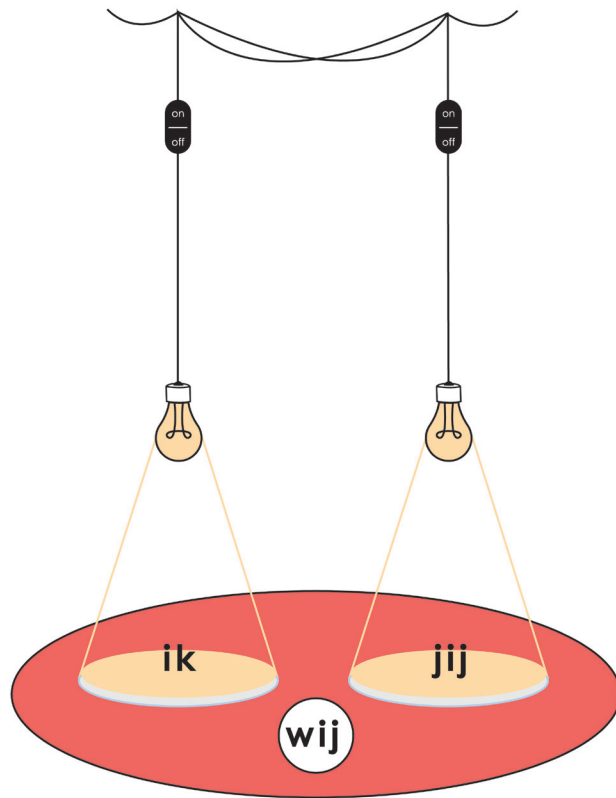
We hebben het over gesprekken waar iets op het spel staat. Mogelijk kan een situatie niet blijven zoals hij nu is.

We introduceren het vacuüm. Een vacuüm ontstaat als het belang voor IK en/of JIJ hoog is en zich geen oplossing of vervolgstap aandient waar beiden achter kunnen staan. Het vacuüm in een gesprek is spannend en ongemakkelijk, het is een teken dat er nog iets nodig is aan uitwisselingen én draagt de potentie in zich om tot iets te komen wat niemand nog heeft bedacht.

VERDUREN VACUÛM

Tijdens het ontrafelen van de bovengenoemde PIJLEN, kies je met het ombuigen van de PIJLEN ervoor om beider beweegredenen te onderzoeken. Dat doe je zonder te weten waar je uitkomt, omdat blijkbaar nog niet voldoende gezamenlijke grond is gecreëerd.

Dit proces de ruimte geven is zó spannend, dat wij dit het verduren van het vacuüm hebben genoemd. Het is zo spannend, zeker voor jou als professional, omdat je juist als je het belang voelt om zaken te gaan regelen of te gaan oplossen, je besluit dat niet te doen. Je trekt als het ware even je intenties terug en laat welbewust het vacuüm zijn gang gaan.

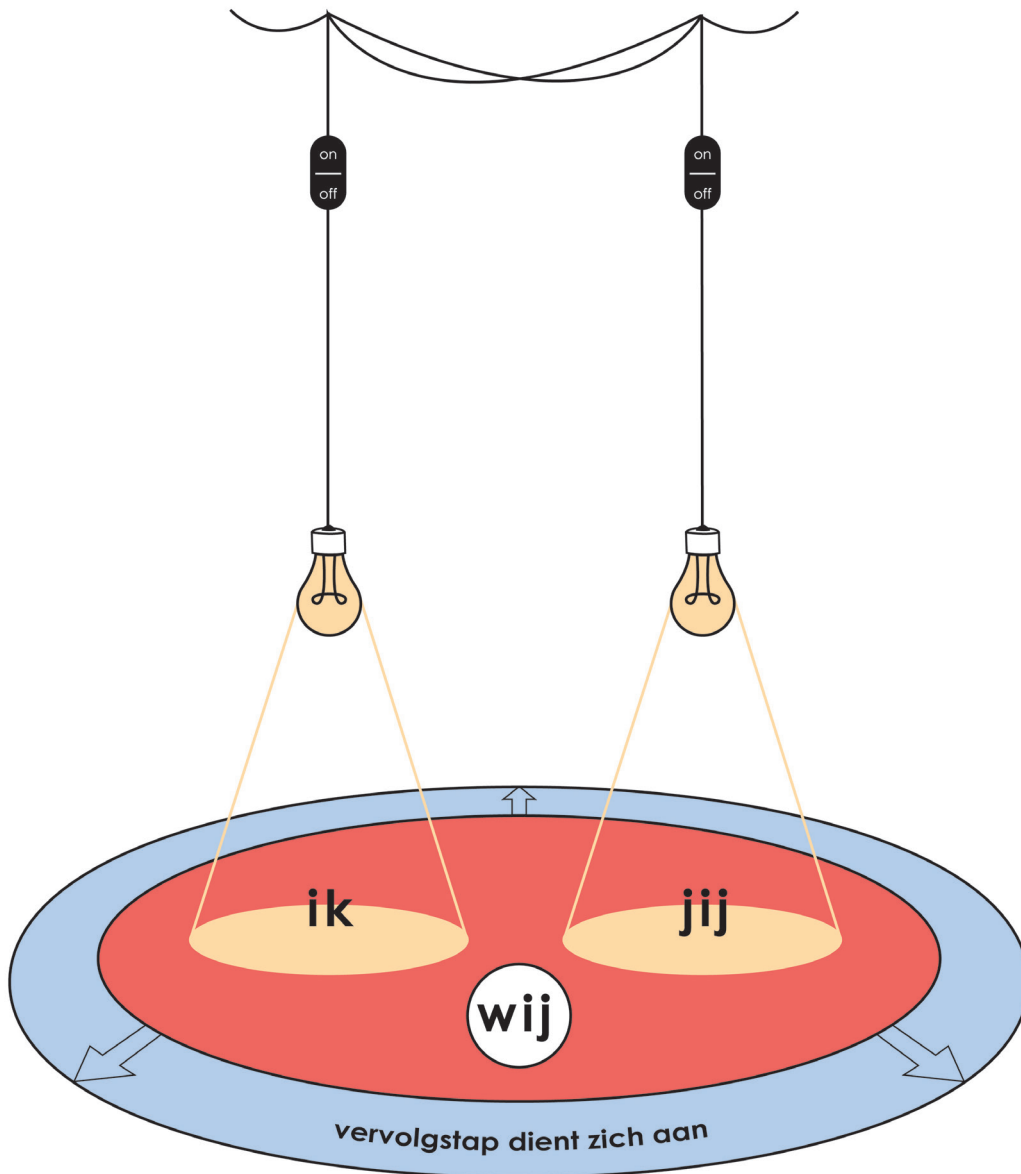

VACUÛM IN ELKE FASE

Een vacuüm kan zich in elke fase van een gesprek aandienen, ook als je meent al een stevige gezamenlijke grond, een stevige WIJ positie te hebben. In dat geval is veel expliciet helder geworden over welke feiten, welke situatie we het hebben. Er is ook veel expliciet helder geworden hoe de IK en hoe de JIJ tegen de situatie aankijken. Wat er voor beide posities speelt, welke zorgen, angsten er leven en voor welk probleem de huidige situatie een oplossing is. Er is steeds meer gezamenlijke grond gecreëerd door dit proces. En toch manifesteert de oplossing of vervolgstap zich nog niet.

Het vacuüm heeft de potentie en de ruimte om wat er gezegd is door de IK en de JIJ te transformeren naar een nieuwe vorm, een nieuw beeld, een nieuwe mogelijkheid. Misschien een nooit eerder verzonden vorm of actie. Of oude oplossingen in een nieuwe vorm.

Als dit proces niet als vanzelf gebeurt, is dit een teken dat toch nog niet alle relevante informatie in de WIJ Positie beschikbaar is. Hier ligt een uitnodiging om het vacuüm nog meer te verduren en zowel de IK als de JIJ nog meer in het licht te krijgen.

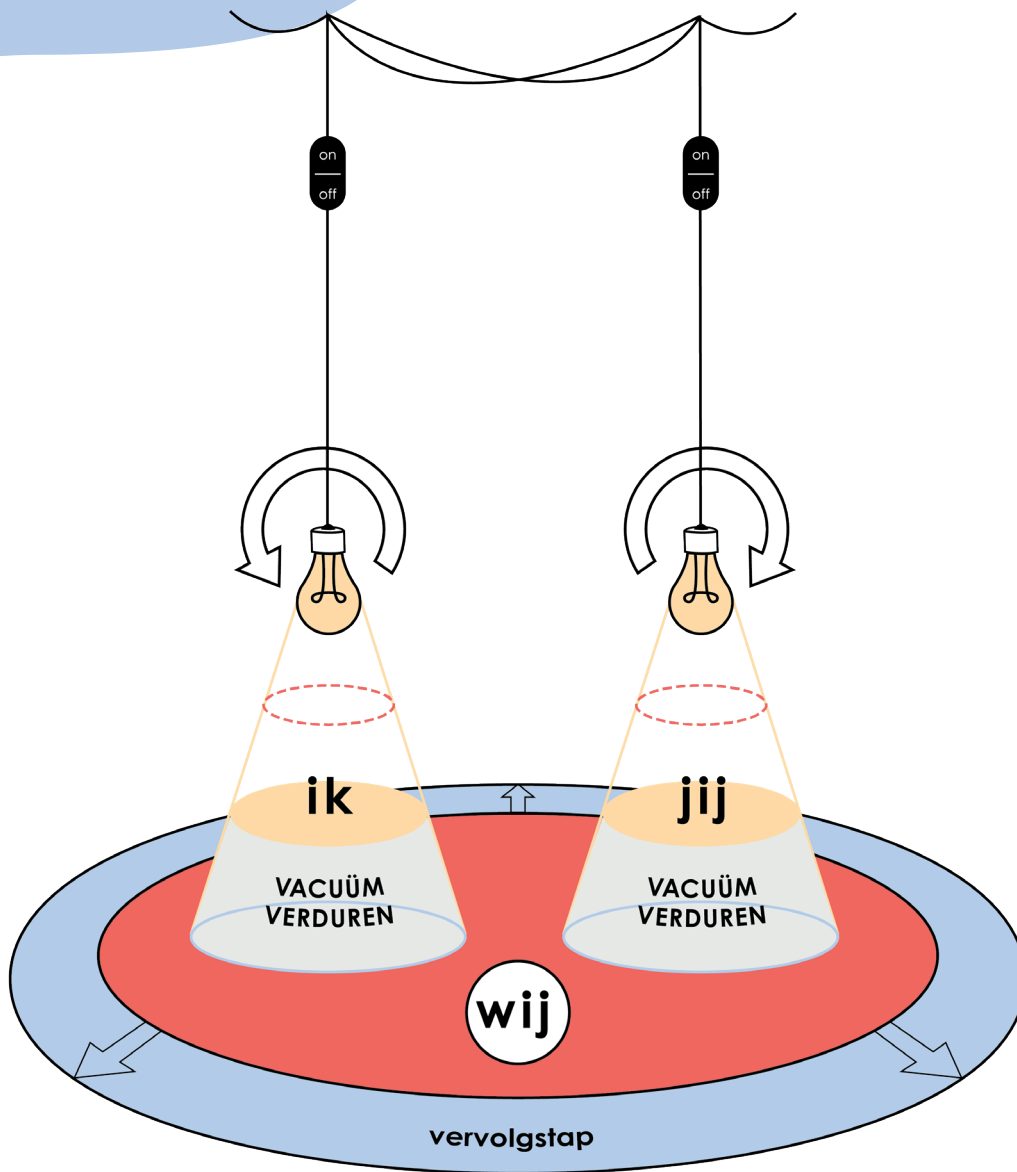

VERVOLGSTAP

De vervolgstap is het vervolg van de beweging die de IK en de JIJ hebben ingezet. De spanning is verdragen, er is stil gestaan bij het hier en nu, alle relevante informatie ligt op tafel. Dit geeft de IK en JIJ houvast en bodem om wijselijk te besluiten wat te doen.

Een eerste stap vanuit de kwaliteit van gezamenlijke grond maakt de kans dat er daadwerkelijk structurele verbetering optreedt veel groter.

IK JIJ WIJ werkmethode

IK positie in het licht:	De professional spreekt
JIJ positie in het licht:	De professional vraagt en luistert
WIJ positie:	Gezamenlijke grond maken en onderhouden
Pijlen naar buiten:	Neiging om een ander in een richting te duwen
Pijlen naar binnen:	Onderzoeken en woorden geven aan wat jou of de ander beweegt
Vacuüm (verduren):	Er is nog niet voldoende gezamenlijke grond voor een vervolgstap
Vervolgstap:	Vanuit voldoende gezamenlijke grond zich aandienende stap